Szakonyi Károly

Zene kiúszik…

Hajnali hatkor felriadt. A leadás! A leadás Sumonyinak!..

Aztán magához tért. Micsoda leadás? Micsoda Sumonyinak? De már nem tudott visszaaludni. Honnan jött ez az egész? Miféle szorongás a késés miatt? Senki sem vár semmit. Már régen nincs határidő. Nincs munka és nincs semmi. Mégis, makacsul, ahogy az álmában. Amire felriadt. Zene kiúszik. Annyi már megvolt. Zene kiúszik. De mi volt a szöveg? A dialógusok? Csak néhány utolsó szó hangzott el. Egy mondat. *Azért ne felejtsen el, ha így alakult is…* Erre már rájött a zene, és az utolsó szavaknál lassan kiúszott.

Hogy adjam le, ha nincs szöveg? Sumonyi várja. Határidő. Sumonyi Zoli kiosztotta Sződynek. Szilárddal dolgozol, nem? Csináljátok.

Szilárd a kis szobájában. Vujicsiccsal íratunk hozzá zenét, úgyis olyan délszlávos sztori.

Dolgoztok? Koppány bekukkant az ajtón. Most jött az Annából. Minden reggel az Annában kezdi, benn ül a kirakatban a kéziratok fölé hajolva. Egy szimpla és a kéziratok. Javítja Mándyt. Mándy az ő embere.

Milyen? – kérdezi Sumonyi. Lépcsőházban beszélgetnek – mondja Koppány Gyuri. – Viszik le a szekrényt a speditőrök, fentről hangok: Vissza ne hozzák még egyszer… Nem hozzák. Eladják az Árusok Téren…

Igazi Mándy. Ahogy mindig. Iván nagyon tudja – bólint Sumonyi. – Rá kellene beszélni, hogy szálljon be a királyok sorozatba. Talán van neki való figura. Mondjuk Lajos király, a Csele patakkal…

Sumonyi mindig kitalál valamit. Szerez rá pénzt a Rádiószínháznak. Magyar királyok. Tessék választani. Szent László, II. András, vagy maga az Országalapító…

Vagy a szabadságharc. Persze a negyvennyolcas. Klapka, Kossuth, Bem apó, Görgey… Vagy csak egy közember…

A folyosó. A lifttől a folyosó. Varga Géza jön, hóna alatt paksaméta kézirat. Boldogság! köszön minden szemben jövőnek. Boldogság!...

Sumonyi kiszól az irodájából. – Erzsike, kérem a szerződéseket aláírásra…

Erzsike mindent elintéz. Szerződések, színész egyeztetés, felvételi sorrend, stúdió, kézirattár, kiutalás…

Horváth Péter ott áll az asztalánál. Vár. Erzsike megnézi. Igen, utaltunk. Kicsit emeltem az ismétlési díjon.

Maga angyal!

Hol van Marci? Sumonyi újra kinéz. Marci menjen le a húszasba, be kell olvasni Szakonyi szövegébe néhány francia mondatot. Keressétek meg Mesterházit…

A húszasban felvétel. Sinkovits a stúdió előtt egy széken. Átnézi a szöveget. Odabenn Gábor Miklós meg Tolnay a mikrofonnál. Hankó a szélgépnél. Várja az intést, és majd akkor. Gábor: Kapaszkodjanak az árbócba! Kapaszkodjanak!... Itt a vihar!... És Hankó megtekeri, süvít, suhog a kifeszített vászon a keréken.

Hankó. Hankó Elemér. Esténként a Pesti Színház művészeti titkára. Itt ügyelő a *lelkem.* Mindenkinek csak lelkem. Lelkem, tudnál két jegyek holnap estére? Meglesz. Mivel tartozom? Elemér nevet. Egy jó szóval, jó helyen rólam…

A Pagoda. Gyűlnek a színészek, írók a Pagodában. Kávéillat a büféből. A pamlagon Makay Margit beszélget Péchy Blankával. A stúdió felől sietve jön egy asszisztens. Makay művésznő!… kérem!… Viszi magával, Péchy utána néz hosszan, aztán a mellette ülő Völcsey Rózsitól: Ki is volt ez? Hát Makay! Makay? Így megöregedett?

A falra szerelt telefon mellett a könyves asztal. Dézi a könyvek mögött. Minden újdonság kapható. Ami nincs, megszerzi. Az örök Dézi.

Jönnek és mennek, jönnek és mennek éjfélig. Délután és este. Előadás után a színészek. Felolvasás, hangjáték… Rendezők, dramaturgok.

Horváth Tivadar, Gobbi, Benkő Gyula… a Szabó család. Mennek a stúdióba Liska Dénessel.

Bessenyei ront be, a hangja mindent betölt. – Itt vagyok, drágáim, bocsánat, dugóba kerültem… Pajtikám! Van példány? A színházban maradt…

Major Annuska szerkesztő Gyurkovics Tiborral. – Ez nem huszonöt perc, Tibor, ne írjon ilyen hosszan! Nem tudja, mi van Bulcsuval? Megsértődött, hogy húztam a szövegéből?

Gyurkovics. Bertha, Lázár. Ahogy sorolja félálmában. Gyurkovics, Bertha, Lázár…. „Derűre is derű." Talán ők már leadták? Csak engem várnak?

Sumonyi vár vagy Major Anna? Vagy Béla, a Bródy Sándor utcai mesterdalnokok anyagával? Benedikty Béla. Az is tele van ötlettel.

De vár valaki valamit is egyáltalán?

Volt az a Rádió egyáltalán?

Zene kiúszik. Csak az utolsó mondat. *Azért ne felejtsen el…* Csak ennyi. Meg hogy a zene lassan kiúszik…